

Socialnämnden

Daniel Bäckman
Controller
daniel.backman@ekero.se

Statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer åren 2021 och 2022

Dnr SN21/85

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att besluta att godkänna att socialnämnden under 2022 får nyttja 5,2 mnkr av 2021 års överskott av Statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer.

Sammanfattning av ärendet

Under 2021 har Ekerö kommun erhållit totalt 9,7 mnkr i statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer. På grund av förändrade förutsättningar kring klassificering av statsbidraget, kan det inte redovisas på det sätt som planerades under 2021. För att inte hindra genomförandet av de satsningar inom äldreomsorgen som statsbidraget ger möjlighet till, bör Socialnämnden ges möjlighet att nyttja 2021 års statsbidragsöverskott under 2022.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer åren 2021 och 2022, 2022-02-14, rev. 2022-03-02

Ärendet

I budgetpropositionen för 2021 föreslog regeringen en omfattande nationell satsning på äldreomsorgen. Ett permanent årligt resurstillskott om 4 miljarder kronor föreslogs fördelas till kommunerna för att skapa ökade förutsättningar att stärka äldreomsorgen. Det innebär att staten under åren 2021 och 2022 satsar totalt 8 miljarder kronor i form av ett statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer, den s.k. äldreomsorgssatsningen. Av dessa resurser tillfaller ca 19,3 mnkr Ekerö kommun fördelat på två år.

Av olika skäl har det tagit tid innan satsningarna inom äldreomsorgen i Ekerö kommun har kunnat verkställas. Det innebär att flera satsningar pågår över årsskiftet 2021/22. Inom ramen för Socialnämndens arbete med att säkerställa en god vård och omsorg, redovisas

kostnader under 2021 om ca 4,5 mnkr. Återstående ca 5,2 mnkr av statsbidraget, som tidigare har avdelats för särskilda satsningar, kommer i stället att falla ut under 2022.

	År 2021	År 2022	Åren 2021-22
Socialnämnden			
- <i>Intäkter</i>	- -	+9 698 tkr	+9 698 tkr
- <i>Kostnader</i>	-4 501 tkr	-14 848 tkr	-19 349 tkr
Ekerö kommun			
- <i>Intäkter</i>	+9 651 tkr	- -	+9 651 tkr
Totalt	+5 150 tkr	-5 150 tkr	+0 tkr

För att planerade satsningar ska kunna genomföras och inte äventyras av ett befarat underskott i förhållande till budget för 2022, föreslås Kommunstyrelsen ge Socialnämnden möjlighet att nyttja de 5,2 mnkr under 2022 som motsvarar kommunens överskott kopplat till statsbidraget från 2021. Därmed behöver inte nämnden riskera att tvingas till besparingar inom området i det fall underskott prognostiseras för helåret 2022, utan i stället kunna genomföra planerade satsningar.

Bakgrund

För helåret 2021 fanns ett dussintal riktade statsbidrag till Ekerö kommuns socialtjänstverksamheter till ett sammanlagt värde av ca 25,0 mnkr. Ett av bidragen, den allmänt kallade äldreomsorgssatsningen, var en av statens satsningar inom äldreområdet och kom som ett svar på den kritik som riktats från olika håll mot svagheter inom vården och omsorgen om äldre personer i Sverige under den pågående pandemin.

Den 25 februari meddelade Socialstyrelsen att kommuner kunde rekvirera statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer vilket var det enskilt största riktade bidraget under 2021. Ekerö tilldelades ca 9,7 mnkr och bland satsningarna märks

- kompetensförstärkning inom vård och omsorg om personer med demens,
- digitalisering för bättre arbetsmiljö för personalen och för ökad trygghet på våra vård- och omsorgsboenden,
- förbättra och säkra matkvaliteten med hjälp av dietistkompetens,
- minskad ofrivillig ensamhet bl.a. genom öppna verksamheter för äldre,
- generellt ökad kompetens inom äldreomsorgen bl.a. genom Silviacertifiering m.m.

Behovsanalys och planering av de olika satsningarna genomfördes under våren.

Statsbidraget rekvirerades den 28 maj och utbetalning till Ekerö kommun skedde sedan den 4 juni.

Den 15 juni beslutade Socialstyrelsen att rekvirerade medel inte skulle krävas tillbaka. Efter kontakt med Socialstyrelsen gavs skriftligt besked att vi fritt kunde disponera 2021 års bidrag under åren 2021 och 2022, varpå ca 5,2 mnkr avsattes till satsningar under 2022.

Den 1 oktober beslutade rådet för kommunal redovisning (RKR) att bidraget skulle klassificeras som ett generellt statsbidrag, då det inte fanns några villkor i form av krav på prestation från bidragsmottagaren att genomföra vissa avgränsade åtgärder för att få tillgodogöra sig bidraget. En analys av konsekvenserna av beslutet och alternativa sätt att hantera detta genomfördes därefter under senare delen av oktober och början av november. Efter kontakter med bl.a. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) konstaterades att hela bidraget för god vård och omsorg om äldre personer enligt god redovisningssed var tvunget att klassificeras som generellt bidrag för Ekerö kommun i stället för riktat till socialnämndens äldreomsorg. Den förändrade klassificeringen av statsbidraget försämrade Socialnämndens prognostiserade resultat med ca 4,5 mnkr, från ca 12,5 till ca 8,0 mnkr för helåret 2021 och i förlängningen även det faktiska utfallet för 2021. Samtidigt innebar den nya klassificeringen att kommunens samlade resultat förbättrades med totalt ca 5,2 mnkr (allt annat lika) eftersom en överföring av resurser till 2022 inte längre var möjlig.

En utgångspunkt för analysen som följde av den ändrade klassificeringen av statsbidraget var det inte skulle leda till några konsekvenser för aktuella satsningar, utan att dessa skulle kunna genomföras som planerat under år 2022. Efter kontakt med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR är bedömningen att ett beslut i kommunstyrelsen som ger socialnämnden möjlighet att använda överskottet på ca 5,2 mnkr, vilket motsvarar kostnaden för 2021 års satsningar med planerat genomförande år 2022, är det mest lämpliga alternativet. Det ger socialnämnden möjlighet att genomföra planerade satsningar och på så sätt även förhindra icke önskvärda konsekvenser i verksamheten.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Ekonomichef

Verksamhetschef äldreomsorg

Lena Burman Johansson
Socialchef

Daniel Bäckman
Controller